

Prediking over 1 Kronieken 29 vers 14b

'Want het is alles van U, en wij geven het U uit Uw hand'.

Prediking gehouden in Lunteren op zondag 2 november 1958

Liturgie

Ps. 19: 5

Ps. 132 : 1, 2, 3, 5

Schriftlezing: 1 Kronieken 29:1-18, tekst vers 14b

Ps. 19 : 6

GdH : 9

Gemeente,

We hebben allen wel eens gehoord van de rijksdag te Worms. Dat was een grote vergadering, onder voorzitterschap van keizer Karel de Vijfde, waar de vorsten, kerkelijke en burgerlijke hoogwaardigheidsbekleders bijeen waren. Wij herinneren allen nog wel uit onze schooltijd de afbeeldingen die wij van deze zo indrukwekkende vergadering te zien kregen.

De laatste hoofdstukken van het eerste Kroniekenboek verhaalt ons niet van een rijksdag te Worms, maar van een rijksdag te Jeruzalem. Niet onder leiding van Keizer Karel de Vijfde, maar van koning David. Vergaderd zijn de oversten der stammen, de oversten der afdelingen, de oversten van duizend, van honderd en de beheerders van alle have en vee van de koning en van zijn zonen. Ook zijn aanwezig de kamerlingen, de helden en alle weerbare mannen. Tot hen houdt de koning een indrukwekkende redevoering. Hij gaat rechtop staan en zegt dat hij voor de Heere een huis had willen bouwen, maar dat de Heere hem dat niet had toegestaan om het vele bloed, dat hij vergoten had. God heeft hem tot koning gemaakt en na hem zijn zoon Salomo verkoren om de Heere een huis te bouwen. Hij vermaant zowel het volk als de jonge Salomo om de Heere te zoeken en in Zijn geboden te wandelen en besluit met te zeggen: 'Indien gij Hem zoekt, Hij zal van u gevonden worden maar indien gij Hem verlaat, Hij zal u tot in eeuwigheid verstoten'.

Dan toont hij aan Salomo de modellen van de te bouwen tempel. Maar er is niet alleen een plan, er is meer. Immers David is reeds lang bezig geweest om materialen te verzamelen, die Salomo nodig zou hebben tot de bouw. Rondom David liggen schatten opgestapeld. Hij bevindt zich tussen een berg van edele metalen. Daar liggen gouden, zilveren, koperen, ijzeren voorwerpen. Ook houten. En ze zijn bezaaid met allerlei edelgesteenten, sardonystenen, inzetstenen, zwarte en veelkleurige stenen en marmer in menigte. Behalve dit heeft David zelf gegeven: 3000 talenten in goud, en 5000 talenten zilver. Elk talent weegt minstens 50 kilogram, zodat u en ik onder de indruk zijn van de ongehoorde som van deze gift: 243 miljoen aan goud, en 31,5 miljoen aan zilver. Dan richt hij zich tot het volk en zeide: Wie biedt zich nu vrijwillig aan, zijn hand voor de Heere te vullen? Dat betekent: Wie wil even als in de dagen van Mozes aan de vrijwillige heffing meedoen? Deze oproep blijft niet onbeantwoord. Immers vrijwillig traden naar voren, de oversten der familien, de overste der stammen van Israël, de oversten van duizend en van honderd en de oversten van het bedrijf van de koning. En zij brachten bijeen 405 miljoen aan goud, 45 miljoen aan zilver en verder koper en ijzer in menigte. Alles bijeen aan goud en zilver: 648 miljoen aan goud en 76,50 miljoen aan zilver.

Daar staat David. Ziet u hem staan? Omringd met de schatten bijeen gebracht voor het huis der Heeren. En wat doet hij nu? Hij loofde de Heere: ‘Geloofd zijt Gij, Heere God van onze vader Israël van eeuwigheid tot in eeuwigheid. Uwe o Heere is de grootheid en de macht en de heerlijkheid en de overwinning en de majesteit; want alles wat in de hemel en op de aarde is, is Uwe. Uwe o Heere is het koninkrijk en Gij hebt U verhoogd tot een Hoofd boven alles. En rijkdom en eer zijn voor Uw aangezicht en Gij heerst over alles en in Uwe hand is kracht en macht; ook staat het in Uwe hand alles groot en sterk te maken’. Ontroerend is deze dankpsalm. David wordt niet groot, maar de Heere. Dit alles vat hij samen in het woord: het is alles van U! Dat is een rijke belijdenis! Doorleefd! Het krampachtige is eruit. David heeft bij de uiterste inspanning van alle krachten alleen het oog op de Heere van Wie dit alles is. Dit alles sprak hem te meer aan, wanneer hij zijn afkomst zich voor ogen stelde. Hij ziet zichzelf weer als herdersknaap te midden van schapen en roofdieren. Nu wordt hij door zijn volk op de handen gedragen, maar eertijds zwierf hij rond als een veldhoen over de bergen nagezeten door Saul.

Zie gemeente dat is een grote les voor u en mij! Wij hebben altijd zo nodig te zien, dat alles van *de Heere* is! Want wij begrijpen zeer goed, dat wij niet Israël zijn, dat wij geen tempel van ongekende pracht in Jeruzalem gaan bouwen. Maar wel is waar, dat deze gemeente hoe diep ook in verval, hoe ook bloedend uit vele wonden, hoe ook aan alle kanten aangevallen een gemeente is van de Heere Jezus Christus. Dat de meerdere David in ons midden staat toegerust met de schatten des Vaders. Met de sieraden van Zijn huis. Omringd met het alle kostelijkste wat mensen zich maar indenken kunnen. Dat Hij ook aan deze plaats een volk heeft afgezonderd tot de dienst des Heeren. Dat Hij aan deze plaats eertijds het Evangelie gebracht heeft en in de geslachten de Zijnen verzameld heeft. Dat Hij vanaf de Reformatie - dit kerkgebouw is er getuigenis van - uit het roomse bijgeloof de lamp van het Evangelie weer helder heeft laten branden. En hoe verduisterd ook door de hand van mensen telkens opnieuw weer gezorgd heeft dat het Woord zijn loop hebbe. Van Hem is het Woord op deze kansel. Van Hem is de bediening des Heiligen Geestes, waardoor mensen tot het ware geloof komen. Van Hem is de bediening der sacramenten en het onderwijs aan de jeugd. Van Hem is het groter wordend getal catechisanten, die in het Woord des Heeren onderwezen worden. Van Hem is het alleen dat deze gemeente niet van de kaart is geveegd!

Zeggen wij nu met David: het is alles van *U*? Zeggen wij nu ook: Heere God, het is van U dat deze ruimte te klein is geworden? Zien wij dat de Heere weer bezig is opnieuw mest te leggen om de boom van onze gemeente? Om menig mensenleven? Merken wij op, dat de Hij ons voor die noodzakelijkheid stelt, en niet wij? Merken wij op, dat de Heere bezig is de gemeente te herbouwen? Gevoelen wij het als een wonder, dat de Heere bezig is ons door het dieptepunt heen te halen en aan een jarenlange strijd en ellende een einde te maken - met al de littekenen en met alle droefheid over degenen, die zich niet laten vergaderen en een eigen weg zijn gegaan. Merken wij op dat een periode van opbouw van de gemeente alleen dan zin en inhoud heeft, wanneer de Heere over ons opstaat en Zich opnieuw zou gaan ontfermen en allen weer bijeen zou gaan vergaderen? Wat zullen wij daarmee gaan doen? Onszelf op de borst kloppen en zeggen: wat hebben wij het met elkander heerlijk ver gebracht? Dat is wel naar het vlees maar niet naar de Geest. Of zullen wij gaan klagen, dat er zoveel gevraagd wordt en onbedoeld en onbewust, maar daarom niet minder schuldig het werk Gods tegenstaan? De verzameling van allen in plaats van te bevorderen op allerlei wijzen tegenstaan en tegengaan. Mag u persoonlijk zeggen: Heere dit Godshuis deze bediening des Woords heb ik voor alle dingen nodig? Het is van U en van U alleen?

Daar komt nog iets bij, want de Heere komt niet alleen met alle geestelijke zegeningen in de Heere Jezus Christus door de Heilige Geest, maar ook met vele zegeningen in de tijd. Ik wil hier niet op vooruit lopen op de Dankstond voor het gewas van a.s. woensdag, maar wij mogen toch wel zeggen, dat de Heere ons in de jaren na de oorlog buitengewoon rijk gezegend heeft met welvaart. Zeggen wij nu met David: Heere, de welvaart komt alleen U toe? De maatschappelijke orde, de vrede en de vrijheid is alleen van U? Wat onderscheid ons van Hongarije en Oost-Duitsland, waar de religie in haar openbare uitoefening onmogelijk wordt gemaakt en het zaad der religie naarstig uit de kinderharten wordt geweerd? Waar alle financiële steun aan de eredienst langzaam maar zeker wordt afgesnoerd en de enige mogelijkheid overblijft het vormen van huisgemeenten? Waar de opvoeding van de kinderen wordt onmogelijk gemaakt en alle kinderen in tehuizen worden ondergebracht waar hen de communistische leer word ingegoten? Verstaan wij: Heere ook dat alleen is van U? En waarlijk niet omdat wij beter zijn!

David loofde de Heere met een *gewillig* hart. Ook dat is van de Heere. Het is een stuk van elke waarachtige bekering, wanneer wij de Heere loven en afstaan van het onze met een gewillig hart. Wij lezen dat het volk verblijd was over hun vrijwillige geven. Dat was van God. Dat is nog van God. Hij neigt de harten als waterbeken. Wij lezen dat de mensen uit de dagen van David verblijd waren over hun gaven, omdat zij met een volkomen hart de Heere vrijwillig gaven. Het volk was blij, de koning was blij en zij brachten samen de blijdschap voor de Heere. Kunt u zich intenser vreugde voorstellen dan wanneer mensen warmlopen voor de zaak en de dienst des Heeren? Wanneer ze van hun dorp niet een plezierstad maken, maar een dorp waar ze de kerken bouwen en vergadergelegenheid voor de jeugd om geoefend te worden in de dienst des Heeren? Wanneer de mensen hun gaven niet in de eerste plaats besteden voor eigen genoegens, maar voor de dienst des Heeren! Dat is een grote gave van God aan de mensen die van nature aan zichzelf genoeg hebben. Wanneer niet de luchthartigheid overweegt, maar de ernst in de dingen van Gods Koninkrijk? Momenteel worden de steden uit gebouwd met nieuwe steden, waar de televisiemasten en niet de torenspits die naar boven wijst het aanzien bepalen. Is het niet om jaloers op te worden wanneer David van dat volkomen hart en dat gewillige hart zegt: het is alles van U! Is het dan niet waar, dat God in de eerste plaats ziet op de gewilligheid, op de vreugde, op de blijmoedigheid, omdat het Zijn eigen gaven zijn? Is er groter wonder dan dat een zelfzuchtig mens, die alleen op eigen voordeel bedacht is, die alleen het zijne zoekt en niet hetgeen van Christus Jezus is, met blijdschap met vreugde, met een volkomen hart zegt: het is alles van U?

Maar daar blijft het dan ook niet bij. Want woorden zijn goedkoop. Zij dienen omgezet te worden in *daden*. Waar het eerste waarlijk beleefd wordt, blijft het tweede ook niet uit, immers er volgt: en wij geven het U uit Uw hand. Elke gave is een opgave. Elke genade heeft een roeping. De Heere Die ons rijk maakt, vraagt onze dankbaarheid. Maar zegt iemand: hoe is dat mogelijk, dat God iets van het onze wil hebben? In de eerste plaats is niets het onze. Wij zijn op zijn hoogst rentmeesters. Wij bewaren het Zijne. Maar dan nog: Want als dan alles reeds van de Heere is, hoe kan Hij dan iets van een mens behoeven? Hoe kunnen wij Hem die reeds alle dingen heeft nog iets geven? Om dat te begrijpen gemeente, moet u zich een vader voorstellen, die een jongen heeft. Deze jongen verdient geen cent, maar kost de vader integendeel geld. Hij geeft die jongen elke week enig zakgeld. Nu is die vader jarig. Wat doet die jongen? Wel hij koopt van dat zakgeld een cadeau voor zijn vader en zegt op zijn verjaardag: Alstublieft vader, dat is voor u. Daarmee is die vader erg blij, misschien wel het meest blij. Eigenlijk ontvangt die vader van zijn eigen geld een cadeau. En die jongen zegt eigenlijk: alles is van u en ik geef het uit uw hand. Waarom is die vader zo blij? Omdat hij in dit geschenk de liefde van zijn zoon proeft.

Waarom heeft God de blijmoedige gever zo lief? Omdat Hij daarin smaakt de wederliefde van het kind, dat Hij rijk heeft gemaakt. De Heere geeft ons zakgeld. Alles is van Hem! Het komt van God en het keert weer tot God. Dat heeft Christus ons reeds geleerd in het Onze Vader. Daar wordt na de bede om 'dagelijks brood', na de bede om 'niet in verzoeking te worden geleid', na de bede om 'vergeving der schulden gebeden': 'Want van U is het Koninkrijk'. Wij geven het U uit Uw hand! God vraagt onze dankbaarheid. Deze dankbaarheid zoekt Hij in de gebeden, dat wel het voornaamste stuk der dankbaarheid wordt genoemd. God wil verheerlijkt worden. Hij wil lof ontvangen. Is het niet uit de mond der volwassenen dan uit de mond der zuigelingen en de kinderen. God wil in het Zijne geprezen worden! Hij ontvangt de Hem toekomende lof wel in de hemel, wel uit de onbezielde schepping, maar van de mens? Daarom rust Hij niet met zijn arbeid totdat Hij *vrijwillig* gediend wordt. Totdat de kinderen zeggen: wij geven het U uit Uw hand!

Weet u wat u daarvoor nodig hebt? Een verbrijzeld hart en een dankzeggende Christus! Daarom staat ook de uitbreiding van de gemeente in het allernauwste verband met het afgedraaid worden van onze eigen zelfzuchtige levenswortel en het in aanraking worden gebracht met Hem, die nooit het Zijne heeft gezocht, maar immer wat des Heeren is. Die door de ijver voor des Heeren huis werd verteerd, Die niet alleen Zijn hart gaf en al wat Hij had, maar Die gaf Zichzelf, Zijn leven voor de schapen. Nu vraagt God niet in de eerste plaats onze gaven, die ook, maar Hij vraagt in die gaven het loffer, het dankoffer! Hoe? Hoor wat de Hebreënbrieff zegt: 'Laat ons dan door Hem Gode voortdurend een loffer toebrengen, namelijk de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden'. Door Hem! Zulke stakkerds zijn wij! Door Hem. Gemeente wij hebben de Heere nodig in het uitbreidingsplan der gemeente. Wanneer wij het uit Zijn hand ontvangen zijn we er goed mee. Anders niet! Dan spinnen wij aan ons eigen garen.

Het *woord* der dankbaarheid wordt gevolgd door de *daad* der dankbaarheid. Wij worden geroepen te doen voor het huis des Heeren wat Israël deed voor de tempel. Dat vraagt de Heere van ons. Het is niet een moeten, maar een mogen! Wij hebben elkander in deze liefde op te scherpen. Dat is nodig! Want er wordt in deze tijd veel gevraagd. Het een is er nog niet geweest of het ander is er alweer. Hebben wij reeds teveel gegeven? Zijn wij er arm van geworden? Wie heeft in deze jaren moeten zeggen: Heere ik ben erdoor aan de grond gekomen? Wat is de dienst des Heeren ons waard? De vraag zij niet: met hoeveel kan ik toe, maar wat mag ik geven Heere? U kent mijn inkomsten. U kent mijn girorekening. U kent mijn bezit. U kent mijn spaarbankboekje. U kent mijn effecten. U kent mijn uitgaven voor mijzelf, voor mijn genot en mijn ontspanning. U weet wat ik uitgeef voor mijn roken.

De bouw van Gods huis vraagt zelfverloochening. Wij hebben in het gehele land getoond dat wij kerken kunnen breken. De scheuren en barsten in het huis van God zijn ook plaatselijk voor iedereen zichtbaar. Spannen wij alle krachten in om te verzamelen in plaats van te verstrooien? Verstaan wij de tijd waarin wij leven? Verstaan wij de diep invretende tijdgeest ook in onze gemeente? Leven wij mee met het wel en wee van de gemeente? De uitbreiding van Gods huis vraagt de inzet van onze volle persoonlijkheid. Calvijn heeft zijn krachten verteerd in de dienst van Gods Koninkrijk. Er is werk te over naar een ieders aard en aanleg en gaven. Toeschouwers zijn er te aller tijde. Ook in onze gemeente. Arbeiders zijn er weinigen. O dat wij opwaken, dat wij opmerken en de hand aan de ploeg slaan! De toeschouwers hebben het altijd en overal gemakkelijker dan de arbeiders. Zij dragen geen verantwoordelijkheid, zij hebben immer hun opmerkingen klaar. Maar de dienst in het Koninkrijk Gods vraagt geen toeschouwers, maar arbeiders!

Arbeiders die geleerd hebben door veel verootmoediging heen, door veel levenslessen heen: 'Want het is alles van U en wij geven het U uit Uw hand'. Mocht deze geest vaardig worden over ons allen. Want David zegt erachteraan, dat 'wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Gods aangezicht, gelijk al hun vaders'. Dat wil zeggen: Heere wij leven in een land waar de ware rust niet wordt gevonden, waar wij ingeklemd liggen tussen de vijandelijke legers, waar satan en zijn trawanten ons geen plaats gunnen voor het hol van onze voet.

Bovendien zijn onze dagen op de aarde als een schaduw. Wij vliegen daar heen. Waar blijft ons goed? Voor wie zal het zijn? Het wordt ons zo snel ontnomen dat wij eigenlijk geen tijd hebben om het te bezitten. Er is geen verwachting dat het ooit anders zal worden. Klein, niets is de mens, daarom eindigt David met het toejubelen van de naam en de grootheid des Heeren en de belijdenis van eigen oprechtheid in deze zaak. David heeft hier niets anders op het oog dan het goed voor het huis des Heeren. Gèén nevenbedoelingen. Gèén eigen eer. Gèén doordrijven wat hij wil. Alleen de naam en de zaak des Heeren!

Gemeente, wij mogen ditzelfde, al is het met vrezen en beven voor het aangezicht des Heeren belijden. Het gaat niet om mij, het gaat niet om u, al hoop ik vurig dat u de zegen ervan wegdraagt. Het gaat om God, om Zijn eer, om Zijn koninkrijk, om Zijn prediking en de verheffing van Zijn deugden. Daarom leg ik dit voor het aangezicht des Heeren op uw harten neer. Ik hoop eenmaal vrij te zijn van uw bloed in de dag der dagen. Ik hoop ook vrij te zijn van de bloedschulden, die er op de gemeente liggen en mogelijk komen, wanneer wij niet tijdig zorgen voor datgene waar de Heere ons roept. Daarom leggen wij ook deze prediking neer voor Hem. Het is alles van U, ook dit Woord der Schrift. Daarom eindigen wij met het gebed van David: 'O Heere, Gij God der vaders, Abraham, Isaak en Israël, bewaar dit in der eeuwigheid in de zin der gedachten van het hart van Uw volk en richt hun hart tot U'.

Amen

Ds. G. Boer